Práce & sociální politika

noviny Ministerstva práce a sociálních věcí • ročník 3 • číslo 2 • 10. 2. 2006

Náklad ověřen auditorskou firmou ABC

Noviny jsou součástí projektu ČESKÝ DOMOV www.ceskydomov.cz

NOVINKA

Exkurze na ministerstvu seznamují s prací úředníků

čtěte na straně 2

K VĚCI

Snáze a nesnáze českého úrazového pojištění

čtěte na straně 4

UDÁLOST

Největší lidskoprávní festival v Evropě „Jeden svět 2006“

čtěte na straně 6

Slovo MINISTRA

Oznamovací povinnost není nic nového

V posledních dnech jsme na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) zaznamenali řadu dotazů a stížností od zaměstnavatelů, kteří se na základě informací z některých médií domnívají, že od Nového roku musí hlásit informace o volných pracovních místech pouze příslušnému úřadu práce a teprve, když ÚP není schopen na toto místo umístit uchazeče o zaměstnání, může firma podat inzerát. Chci upozornit na to, že tato informace je zavádějící a nepravdivá.

Oznamovací povinnost ukládal zaměstnavatelům už předchozí zákon o zaměstnanosti, který vešel v účinnost v roce 1991, nejedná se tedy o žádnou novinku.

Podle současného zákona o zaměstnanosti, který je účinný od října roku 2004, musí zaměstnavatel do 10 kalendářních dnů oznámit příslušnému úřadu práce, že má k dispozici volná pracovní místa, a uvést jejich charakteristiku. Stejná lhůta platí i pro případ, že se firmě podaří tato volná pracovní místa obsadit. Volnými pracovními místy jsou ta, která nově vznikla nebo se uvolnila po odchodu zaměstnance a která chce firma obsadit novými pracovníky. Lhůta pro oznámení se počítá ode dne následujícího po dni, kdy toto místo zaměstnavatel vytvořil, uvolnil či na něj přijal nového zaměstnance.

Zákon v žádném případě nezakazuje, aby zaměstnavatel informoval příslušný úřad práce a současně si podal inzerát.

Od října 2004 do konce roku 2005 nebylo možné, aby úřady práce neplnění oznamovací povinnosti pokutovaly. Toho řada zaměstnavatelů zneužívala a ÚP se často o volných pracovních místech nedozvěděly. Proto se podmínky od Nového roku zpřísnily. Za neplnění oznamovací povinnosti může úřad práce dotyčnému zaměstnavateli uložit pokutu až do výše 500 tisíc korun.

Na tomto místě bych se rád zmínil ještě o jedné věci. Týká se především mé osoby, ale mohla by ve svém důsledku vrhnout špatné světlo i na práci celého ministerstva, což by mě skutečně mrzelo. Odmítám tvrzení některých politiků ODS, že pro mě pracuje velký počet poradců. Rovněž tyto informace jsou nepravdivé a zcela zavádějící. Na MPSV působí v rámci odboru poradců ministra celkem šest zaměstnanců včetně pracovníků sekretariátu. Na tomto faktu se během mého působení ve funkci ministra nic nezměnilo. Jediná změna, ke které došlo, byla výměna ředitelů odboru. Od 1. května 2005 působí v této funkci Ing. Jan Kostelecký, který tak nahradil Ing. Miroslava Václavka, s jehož prací jsem nebyl spokojen.

Vzhledem k tomu, že musím na každém zasedání vlády rozhodovat i o návrzích, které se netýkají MPSV a které předkládají jiné resorty, potřebuji kvalitní a odborně zpracovaná stanoviska, ze kterých mohu vycházet, a ta mi nemohou připravovat zaměstnanci MPSV, kteří se těmito problematikami nezabývají. MPSV proto spolupracuje s různými odborníky, kteří se v daných oblastech dobře orientují a požadované informace vypracovávají. V žádném případě se ale nejedná o další poradce ministra. Je to zcela obvyklý postup, který zajišťuje, aby moje rozhodnutí nebyla ovlivněna jednostranným viděním a měla co nejlepší dopad na občany České republiky. A to by snad mělo být cílem každého vysoce postaveného politika v této zemi.

Ing. ZDENĚK ŠKROMACH

MÍSTOPŘEDSEDA VLÁDY A MINISTR PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Od roku 2007 budou platit pro výrobce a dovozce chemikálií přísnější ekologické normy

Podpoříme vznik nových pracovních míst

Příští rok by mělo vejít v účinnost nařízení Evropského parlamentu a Rady o registraci, vyhodnocování, schvalování a omezování chemikálií (REACH). Nová právní norma počítá s tím, že každý výrobce i dovozce chemických látek, který působí na území EU, bude muset registrovat nové, ale také už existující chemikálie u Evropské chemické agentury se sídlem v Helsinkách.

FOTO © PHOTOGRAPHER'S CHOICE / ROBERT FRANKSTEIN | AGENCY DREAMSTIME.COM

V případě, že vejde toto nařízení v účinnost, budou muset české firmy splňovat mnohem přísnější ekologické podmínky než dosud. V praxi to bude znamenat, že výrobci budou muset zaregistrovat u Evropské chemické agentury každou chemickou látku, kterou vyrábí. Nařízení se týká přibližně 30 000 chemikálií. Celkové náklady na registraci budou činit 7–11 mld. Kč, které budou muset tyto podniky zaplatit. Na základě přísnějších ekologických podmínek může navíc dojít k tomu, že některé chemikálie nebude možné dál vyrábět, a firmy tak budou muset hledat náhradní řešení, což může vést opět k dalším výdajům.

Tak vysoké výdaje mohou vést k zániku nejméně 5800 pracovních míst v České republice a k růstu nákladů státu na řešení nezaměstnanosti o 6,4 mld. Kč (vyšší počet vyplácených podpor v nezaměstnanosti a vyšší výdaje na rekvalifikace). Vyplývá to ze „Studie možných dopadů zavedení nového legislativního systému REACH, omezujícího výrobu a distribuci některých skupin chemických výrobků v rámci EU, na zaměstnanost v dotčených odvětvích národního hospodářství České republiky“, kterou pro Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV) zpracoval Svaz chemického průmyslu ČR.

Pokračování na straně 2

„Být normální je dnes handicap?“

Takové bylo hlavní motto konference, která se uskutečnila v polovině ledna v Brně. Organizovala ji Síť mateřských center v ČR a měla za cíl upozornit na disproporce mezi přínosem mateřských center pro společnost a podmínkami jejich existence.

Mateřská centra v ČR mají za sebou úspěšnou čtrnáctiletou historii. Svědčí o tom i ocenění Žena Evropy 2003 pro zakladatelku Sítě mateřských center v ČR Rut Kolínskou. Po celé republice existuje 128 takových center a jejich aktivity často pozitivně ovlivňují život celého regionu. Tyto „oázy pro matky s malými dětmi“ vznikají nejen ve velkoměstských aglomeracích, ale i v menších obcích a mnohde plní funkci kulturního centra. Přes jednoznačně kladný přínos fungování mateřských center se často jejich aktivity potýkají s nedostatkem finančních zdrojů.

Konference se zúčastnili i náměstek ministra práce a sociálních věcí Marián Hošek a ředitelka odboru rodinné politiky a sociální práce MPSV Michaela Marksová-Tominová, kteří přednesli na dané téma své příspěvky.

Šimon Pánek: Ještě mě baví vybírat si tu těžší cestu

Před čtrnácti lety spoluzakládal společnost Člověk v tísni. Z původní skupiny nadšenců se stala profesionální organizace čítající na půl druhé stovky zaměstnanců a realizující humanitární a rozvojové projekty v nejohroženějších oblastech světa. Za svoji angažovanost ve věcech veřejných byl v roce 2002 oceněn Medailí za zásluhy. Řeč je o Šimonu PÁNKOVI, humanitárním pracovníkovi a řediteli obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni při ČT.

Na počátku devadesátých let jste měl poměrně dobrou výchozí pozici pro to stát se úspěšným politikem i hercem. Proč jste se rozhodl pro charitu?

Hercem – o tom bych polemizoval. Myslím, že výkon byl špatný, a hlavně mě to zoufale nebavilo. Politikem možná ano, ale mně v té době – bylo mi dvaadvacet – připadalo dost brzo na to, být kariérním politikem. Věcmi kolem humanitární a rozvojové pomoci jsem se začal zabývat až později, takže to nebyl výběr. Prostě jsem do politiky vstoupit nechtěl.

Kdy to tedy bylo, kdy jste si řekl, že charitativní činnost je to, co chcete dělat?

To přišlo až tak po dvou letech. A nenazýval bych to charitou. Charita je jen jedna část procesu, kterého se účastníme. Snažíme se o zcela profesionální výkon specifického typu sociální práce, která pomáhá lidem překonat těžká období. Charitativní část je to darování, financování, my sami jsme pak jakýmsi sociálním servisem.

Vraťme se ještě k té politice. Co za takových deset dvacet let… Nebude vás lákat vstoupit do politiky? Jsou lidé, kteří by vás rádi viděli dokonce i na postu nejvyšším.

Vy víte, co bude za deset dvacet let?

Mám nějaké plány…

Tak k mým plánům rozhodně aktivní politika nepatří. Na druhé straně těžko můžu říct, co přesně bude za deset dvacet let… Ale neplánuji to a rozhodně se k tomu cíleně nechystám. Já už vlastně svého druhu veřejnou práci dělám.

Člověk v tísni už existuje čtrnáct let. To je dlouhá doba. Změnil se váš pohled na práci, kterou děláte?

Určitě. V roce 1992 jsme začínali v Náhorním Karabachu a na Balkáně.

Pokračování na straně 2

Podpoříme nová pracovní místa

FOTO: © PHOTOGRAPHER-RADU RAZVAN / AGENCY-DREAMSTIME.COM

Dokončení ze strany 1

Nová právní úprava bude mít zásadní vliv i na odvětví, která na chemický průmysl navazují. Dotkne se automobilového, elektrotechnického, papírenského a farmaceutického průmyslu. Nejvíce postiženy by však mohly být především malé a střední podniky, které působí v textilním a plastikářském průmyslu. Tyto firmy budou muset za registraci používaných chemických látek včetně jejich náhrad zaplatit až 308 milionů Kč ročně.

MPSV se proto už v současné době připravuje na tuto situaci. Ve spolupráci s příslušnými úřady práce posílí poradenskou a informační činnost. Na úřadech práce v Jihlavě a Havířově vzniknou v průběhu letošního roku pilotní regionální vzdělávací centra. V jejich rámci budou jejich pracovníci nabízet zájemcům rekvalifikační kurzy a navrhovat vzdělávací priority tak, aby odpovídaly potřebám dotčených regionů.

Ve spolupráci s dalšími státními orgány chce MPSV zmírnit předpokládané dopady nové chemické legislativy i dalšími investičními pobídkami pro investory. Ty povedou k vytváření nových pracovních příležitostí v nejvíce postižených oblastech.

ČR by uvítala zrušení restrikcí volného pohybu osob

Volný pohyb osob i pracovních sil je jedna ze základních svobod v rámci Evropské unie. Ministerstvo práce a sociálních věcí by velmi uvítalo zrušení přechodného období na volný pohyb pracovníků z ČR už po dvou letech jeho existence, tedy k 30. dubnu 2006.

Pokud by situace v původních členských státech EU takové rozhodnutí nedovolovala, bude se ČR snažit alespoň o uvolnění stávajícího mechanismu, které by následně vedlo k plnému uvolnění pohybu pracovních sil nejpozději od 1. 5. 2009.

Přechodné období se dělí na tři samostatné etapy. V případech, kdy se členský stát rozhodne přechodného období využít, mají občané ČR při obsazování volného pracovního místa přednost před občany z tzv. třetích – nečlenských zemí (princip komunitární přednosti). Podmínky přístupu českých pracovníků na jednotlivé trhy práce v průběhu přechodného období však v žádném případě nesmějí být přísnější než ty, které platily k 16. dubnu 2003 (den podepsání Přístupové smlouvy). Nejpozději k 1. květnu 2011 bude v rámci celé EU zaveden volný pohyb pracovníků a čeští pracovníci budou moci pracovat ve všech členských státech bez jakýchkoli omezení.

Řada členských států původně přislíbila plné otevření svých pracovních trhů. Pouze Velká Británie a Irsko však svému slibu dostály. Postupně otevřelo svůj trh práce českým občanům ještě Švédsko. Všechny ostatní původní členské státy uplatňují od začátku omezení. Všeobecně se předpokládá, že většina členských zemí nebude uplatňovat přechodné období déle než 2 roky. Nejpřísnější omezení zavedly Německo a Rakousko. Tyto státy uvedly, že hodlají aplikovat přechodná období do maximální možné doby. Při zavádění přechodných období pro volný pohyb pracovníků musí členské státy postupovat podle platného práva EU, konkrétně podle směrnice 2003/109/ES, která se týká postavení příslušníků třetích zemí. Tento právní předpis stanoví, že občané třetích zemí, kteří žijí nepřetržitě v členském státě EU více než pět let, získávají status dlouhodobého rezidenta a také práva s ním spojená. Tito lidé jsou rovni ve vyjmenovaných oblastech občanům EU. Jednou z nich je i přístup k zaměstnání, a to jak v členském státě, který jim postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta přiznal, tak za stanovených podmínek i v jiném členském státě.

Vzhledem k principu nediskriminace zakotvenému v Aktu o přistoupení se na české migrující pracovníky a jejich rodinné příslušníky, kteří legálně bydlí a pracují v jiném členském státě, nemohou vztahovat větší omezení než na migrující pracovníky a jejich rodinné příslušníky z třetích zemí, kteří také v členském státě bydlí a pracují. Proto bude muset být postavení občanů ČR a jejich rodinných příslušníků za uvedených podmínek minimálně stejné jako postavení dlouhodobých rezidentů.

ČR bude sledovat, zda původní členské státy postupují v souladu s výše uvedenou směrnicí, a bude požadovat, aby země EU-15, ve kterých mají občané třetích států přístup na trh práce, přiznaly toto právo i občanům ČR.

■ Novinka

Exkurze na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR

Dvě exkurze pro studenty středních škol připravilo v minulém roce tiskové oddělení MPSV. Ministr Zdeněk Škromach chce touto formou představit veřejnosti vnitřní chod úřadu a ukázat, kde vznikají důležité legislativní normy ČR. Exkurze by se měly konat jednou za měsíc a jejich součástí budou mimo jiné panelové diskuse s vedoucími představiteli ministerstva. Zatím budovu

v ulici Na Poříčním právu navštívily dvě školy – Vyšší sociálně pedagogická a teologická škola v Praze a Hotelová škola v Plzni.

Se studenty diskutoval například náměstek ministra pro oblast sociální politiky, sociálních služeb a rodinné politiky Marián Hošek nebo ředitel odboru parlamentních, vládních a tiskových agend, podpory výzkumu a obrany Tomáš Kroutil.

Číslo měsíce 1470

Tolik korun činí od 1. 1. 2006 základní výměra důchodu (poslední zvýšení je o 70 Kč).

Ušetříme miliony

Přibližně 350 zaměstnanců Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV) bude od 2. čtvrtletí 2006 vykonávat svou práci v nové budově v pražských Vysočanech.

Zaměstnanci MPSV působí v současné době ve třech objektech, které MPSV vlastní (Na Poříčním právu, na Karlově náměstí a v Podskalské ulici), a v několika cizích budovách. Kromě toho, že tento stav není ideální pro komunikaci, platí MPSV také zbytečně vysoký nájem v komerčních prostorách.

Ministerstvo práce a sociálních věcí proto vládě předložilo návrh na řešení, kterým ve svém důsledku ušetří státu 35 mil. Kč ročně ze státního rozpočtu. Tento návrh kabinet koncem roku 2005 schválil.

Od roku 2006 budou zaměstnanci MPSV úřadovat pouze na dvou místech – v hlavní budově v ulici Na Poříčním právu 1 a v moderní plně vybavené budově v Sokolovské ulici v Praze-Vysočanech. V tomto objektu bude mimo jiné v budoucnu umístěno také call centrum, které bude sloužit občanům celé republiky jako součást informačního systému služeb zaměstnanosti s cílem poskytovat aktuální a rychlé informace občanům.

Směnou MPSV navíc získá areál Veleslavín, ve kterém vybuduje za podpory Ministerstva obrany ČR a Ministerstva kultury ČR penzion pro umělce-seniory a válečné veterány.

Šimon Pánek: Ještě mě baví vybírat si tu těžší cestu

Dokončení ze strany 1

Tehdy jsme o tom po profesní stránce nic nevěděli. Dělali jsme to citem a jako dobrovolníci. Byl to bytostně osobní krok vyvěrající z osobní potřeby, protestu proti válce. Během let jsme postupně zjistili, naučili se a odkoukali spousty věcí. Dnes je to především specializovaná práce. Člověk v tísni má 150 zaměstnanců, obrat mezi 300 a 450 miliony korun za rok a to už vyžaduje absolutně profesionální přístup.

Na jakém způsobu provádíte výběr spolupracovníků?

Člověk v tísni je poměrně pestrá organizace. Máme například velké oddělení, které pracuje v Česku, poskytuje sociální terénní práci v sociálně vyloučených, převážně romských komunitách. Kvalifikace pro tyto lidi je pochopitelně úplně jiná než někoho, kdo jede pracovat jako manažer sociálního projektu do Namibie nebo školského projektu do Afghánistánu. Výběr probíhá různě, většinou je dost přísný. Do zahraničí má například čtyřkolový průběh a patří k němu i pětihodinové zátěžové psychologické testy.

S jakými reakcemi od místních se musí takový zahraniční pracovník vypořádat?

Myslím, že v každé zemi je to trochu jiné. Je pravda, že lidé v zemích, kde pracujeme, často nechápou, proč to děláme. Žijí v těžkých podmínkách a nedokážou pochopit, proč někdo, kdo žije v bezpečné společnosti, v porovnání s nimi v luxusu, se sebere a odjede někam, kde mu hrozí nebezpečí, kde je odtržen od své rodiny, blízkých, kde žije v jiné kultuře…

Řada úředníků v těch chudších zemích má taky tendenci nedůvěřovat velkým světovým humanitárním agenturám. A mají do určité míry pravdu. Je smutné, když třicet až čtyřicet procent finanční pomoci některé nadnárodní agentury utratí za platy, auta, letenky a další věci.

U obyčejných lidí je to různé. Z velké většiny, například v Afghánistánu, si lidé obrovsky váží toho, co se pro ně dělá. Pak jsou zase země, kde si občas říkáte, jestli ta práce má smysl. Ale to je v každé lidské činnosti. Nemluvil bych o dezilluzi, frustraci. Všem, kteří odjíždí, připomínám, aby tam nejezdili proto, že jim bude

V Srbsku realizuje společnost Člověk v tísni už několik let projekt transformace ústavů pro mentálně a fyzicky postižené. Jedná se především o vybudování alternativního zařízení, školení personálu a zvyšování povědomí veřejnosti o této problematice. Partnerem tohoto projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. FOTO: ČVT

někdo děkovat, prostě budou jen vykonávat svoji práci. Ve válkách se neděkuje, to je staré přísloví, které znají všichni humanitární pracovníci.

Máte nějaké životní krédo, kterým se řídíte a připomínáte si ho v okamžiku, kdy máte pocit, že věci nejdou tak, jak by měly?

Tak to asi nemám… Možná to, že člověk by si měl vždycky vybírat tu těžší cestu, pokud má před sebou dvě. A ještě bych zmínil větu, kterou řekl Jeffrey Sachs, poradce Kofi Annana pro rozvojové cíle tisíciletí v kontextu pomoci Africe: „Můžeme být pesimisté v konkrétní situaci, ale musíme zůstat optimisty ducha."

Hodně cestujete do oblastí, které nejsou zrovna turisticky vyhledávané, a vidíte na vlastní oči věci, které ostatní vidí jen v televizi. Máte určitě jiný náhled na věci, které se dějí u nás. Co považujete v současnosti za největší český nešvar, kterého bychom se měli zbavit?

Podívejte, to hodnocení je hodně subjektivní. Když se vrátíte z Ruska, máte pocit, že jste v moderní, demokratické a skvěle fungující zemi. Když se vrátíte z Británie, tak vám stačí pár dní a snadno vám zkazí náladu neochotný úředník. Jako objektivní měřítko můžeme vzít index lidského rozvoje OSN, kde je Česká republika na 33. místě, což je docela dobrý výsledek. Co nám podle mě ještě chybí, je dostatečně silná pozice člověka jako jednotlivce vůči státnímu systému, samosprávě atd. Stát a všechny struktury a systémy tu mají být pro co nejsnazší, nejbezpečnější, nejlepší život jednotlivce. Druhá věc, s kterou ale nemám přímou zkušenost, jsou výsledky průzkumů zabývající se korupcí. Index vnímání korupce je u nás dost vysoký, což může být potenciální nebezpečí pro ekonomický rozvoj, zadávání veřejných zakázek… Jinak si myslím, že to chce čas, protože je to nekončící cesta, která chvíli ubíhá rychle, chvíli pomaleji.

Na projektech spolupracujete i se státními institucemi, mezi nimi i s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Jak spolupráci vnímáte?

Spolupráce se státními orgány a různými ministerstvy se neustále zlepšuje. Od určitého pocitu, že nevládní organizace a státní orgány jsou si navzájem nepřáteli, který byl běžný před deseti lety, jsme se posunuli k pochopení, že cíle máme stejné, jen pohledy a prostředky mohou být různé. Funkčnost spočívá ve spolupráci a v zahraniční rozvojové pomoci to platí dvojnásob.

Poslední, tradiční otázka na závěr, pro každého zpovídaného: Co považujete v životě za nejdůležitější? Kterou vlastnost by si měl člověk hýčkat, aby byl jak v profesním, tak osobním životě úspěšný?

I když se to říká možná těžko, když je někdo ve špatné životní situaci, ale samo se vyřeší máloco. Člověk se musí snažit, ať se děje, co se děje.

TOMÁŠ REZEK

REAKCE

Cílem není počítat Romy, ale pomoci potřebným

Během posledních dnů se rozvířila diskuse týkající se usnesení vlády k Návrhu provedení dlouhodobého monitoringu situace romských komunit v ČR, který předložila Rada vlády pro záležitosti romské komunity. S ohledem na aktivity, které v této souvislosti vykonává Ministerstvo práce a sociálních (MPSV) věcí ČR, bych touto cestou rád uvedl na pravou míru informace, které se objevily.

JUDr. Čestmír Sajda, MBA

Chudoba a sociální vyloučení patří mezi problémy, které zasahují českou společnost. Cílem MPSV je tyto problémy aktivně řešit. Nemůžeme se smířit s tím, že v ČR žijí lidé na okraji společnosti a že v českých městech vznikají ghetta. Neměli by se s tím smířit ani oni sami. Vždyť právě kvůli svému způsobu života mají omezený přístup ke kvalitnímu vzdělání a tím pádem i k práci, za kterou by dostali zaplaceno.

ČR vynakládá na řešení těchto problémů značnou část prostředků, ale nestačí jen hasit požár. Je potřeba předejít jeho založení. Ostatně není to tak dávno, co vypukly rasové nepokoje ve Francii, a každý, kdo sledoval zprávy, ví, jaké následky může taková situace mít. Pokud nechceme připustit, aby k takovým konfliktům v ČR docházelo, musíme začít jednat už dnes. Aby změna byla trvalá, musíme dokonale znát situaci a míru sociálního vyloučení daných enkláv.

Jedním z nástrojů, které umožňují řešit problémy sociálního vyloučení a nezaměstnanosti, je Evropský sociální fond (ESF). MPSV, které spravuje prostředky EU vyčleněné na tento fond, se rozhodlo využít těchto peněz a najít kvalifikovaný způsob, jak narůstajícímu problému čelit. Proto vznikl projekt „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“. Na jeho přípravě se podíleli kromě jednotlivých partnerských resortů i zástupci subjektů hájících zájmy romských komunit v ČR.

Cílem projektu není monitoring lidí ani sčítání Romů. Lidé se nemusí bát toho, že by úředníci chodili a počítali každého jednotlivce a zapisovali veškeré jeho údaje, které budou poté veřejné. Cílem je najít co nejefektivnější způsob pomoci těm, kteří žijí na okraji společnosti a kteří pomoc skutečně potřebují. Jedná se o analýzu životních podmínek sociálně vyloučených komunit na základě sběru anonymních dat a bez využití jakýchkoli osobních údajů. V rámci projektu se zaměříme také na zjištění možností a schopností nestátních neziskových organizací, obcí či krajů apod., které svými aktivitami pomáhají lidem žijícím v sociálním vyloučení. Na projektu se pracuje od listopadu 2005. Závěry budou známy v červenci 2006. Zpracovatelé analýzy využijí informace úřadů práce, obcí, krajů, škol či NNO a také z terénu – tedy přímo ze sociálně vyloučených lokalit. Poté, co si MPSV důkladně prostuduje závěry projektu, rozhodne o podobě a rozsahu dalšího kvalitativního výzkumu.

Závěrem tedy znovu opakuji – záměrem nebylo a není „sledovat a počítat Romy“, jak se mylně objevilo na stránkách tisku, ale kontinuální výzkumnou činností dospět k takovým informacím, které jsou potřebné pro řešení problému sociálního vyloučení v České republice s maximálním využitím prostředků ESF.

JUDr. ČESTMÍR SAJDA, MBA
NÁMĚSTEK MINISTRA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Vyhodnocení činnosti Informační kanceláře MPSV za minulý rok

Kolik a s jakými dotazy?

FOTO: DREAMSTIME.COM

V roce 2005 se zúčastnilo konzultačních dnů 990 osob. Oproti minulému roku došlo k růstu počtu občanů, a to o 20,3 %. Nejvíce dotazů bylo směrováno na pracovněprávní problematiku (38,5 %) a dále následovaly dotazy směřující na: sociální pojištění (23,1 %), sociální politiku (10,9 %), mzdovou oblast (7,2 %), sociální služby (5 %), úřady a agentury práce (4,8 %), sociálně-právní ochranu dětí (3,5 %), posudkovou službu (2 %) a ostatní (5 %).

Samotná Informační kancelář MPSV v roce 2005 přijala a zodpověděla přibližně 3300 telefonických dotazů a při osobních návštěvách 770 klientů. V rámci písemného styku zpracovala 437 dotazů (oficiálně evidovaných), z toho 195 bylo vyřízeno jako dopis. Dále byly podány čtyři písemné stížnosti, které jsou evidované a postoupené příslušným útvarům. Mezi další aktivity lze zahrnout i odeslání balíků s informačními letáky po celé ČR.

V průběhu minulého roku se také dařilo rozšiřovat stávající spolupráci s ostatními subjekty a navazovat ji s dalšími – Informační centrum sociální pomoci KONTAKT, Eurocentrum – Úřad vlády, Remedium Praha, Centrum zdravotní a sociální pomoci Benešov, Prosaz, Informační kancelář Ministerstva financí ČR a jiné orgány státní správy.

Konzultační dny probíhají každou středu od 14.30 do 18.15 hodin.

Cyklus reportáží pro rodiče je na webu MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo ve spolupráci s Českou televizí seriál reportáží, který je určen rodičům a především ženám bez práce. Celý cyklus mohou zájemci zhlédnout na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na adrese www.mpsv.cz.

FOTO: DREAMSTIME.COM

V osmi samostatných reportážích se diváci mimo jiné dozvědí, jak postupovat při návratu do zaměstnání po několikaleté rodičovské dovolené, jak jim v jejich snaze mohou pomoci úřady práce, jak probíhají rekvalifikační kurzy, co si obléci na přijímací pohovor a co nesmí u pohovoru zaznít, jak funguje systém sociálních dávek, jak a proč komunikovat se zaměstnavatelem v době, kdy je rodič na rodičovské dovolené apod. Cyklus je koncipován jako praktický průvodce zákony a jeho cílem je poskytnout jednoduchou formou skutečně potřebné informace.

PORADNA

Odebrání invalidního důchodu

Byl mi odebrán částečný invalidní důchod pro pokles na 25 %. Chápu to tedy, že jsem stejně z jedné čtvrtiny nemocný. Důchod jsem pobíral 14 let po pracovním úrazu. Pracoval jsem a pracuji na částečný úvazek a zaměstnavatel mi výši důchodu dorovnával na původní výši platu. Teď po odebrání částečného invalidního důchodu prý na to nemám nárok. Proti rozhodnutí lékařské posudkové komise se budu odvolávat, ale vyřízení prý trvá půl roku. Ocitl jsem se téměř bez příjmu, protože plat je v tomto případě směšný. Je to tak možné?

V prvé řadě je třeba, aby příslušný lékař závodní preventivní péče u zaměstnavatele posoudil, že zaměstnanec není částečně invalidní a zda je po posouzení schopen vykonávat zaměstnání v plném pracovním úvazku. Pokud se zaměstnanec domnívá, že tomu tak není, nezbývá, než aby záležitost k jeho návrhu posoudil příslušný soud. Proto doporučujeme celou věc konzultovat s příslušnou pojišťovnou, u níž je zaměstnavatel ze zákona pojištěn pro případ odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z povolání.

(SCHM)

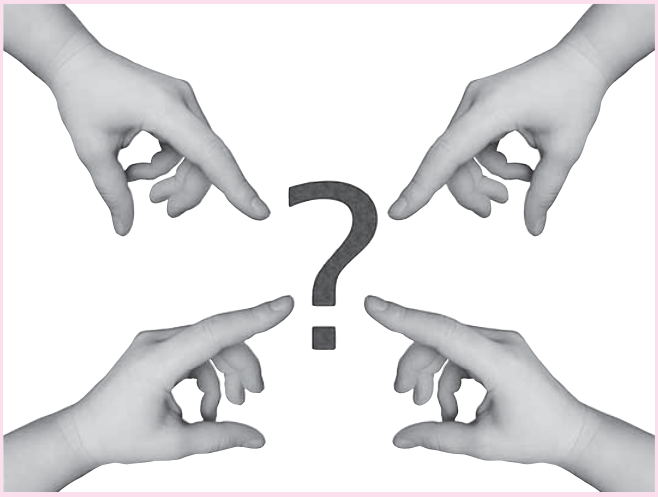

„Nechci na služební cesty!“

Manžel pracuje na pozici obchodního zástupce. Majitel firmy mu oznámil, že si ho vybral pro rozjíždějící se projekt, kde bude mít na starost zásobování poboček nejen v celé ČR, ale i v Německu, Rakousku a zároveň s tím spojené časté služební cesty a pobyt v Brně. Ano, jedná se sice o jistý druh povýšení, ale manžel tu práci nechce z důvodu velikého cestování a časové vytíženosti. Bojí se, že když odmítne, majitel firmy ho vyhodí. Bohužel tato metoda tam funguje. Má na takový postup právo, má se manžel obávat a přijmout, nebo naopak má právo se rozhodnout bez obav?

Zaměstnavatel může změnit sjednaný druh práce v pracovní smlouvě jen tehdy, pokud s tím souhlasí i zaměstnanec. Totéž platí i v případě pracovních cest, pokud souhlas již nebyl udělen v rámci pracovní smlouvy. V případě, že potřeba vysílat zaměstnance na pracovní cesty vznikla později – v průběhu zaměstnání, je nutné, aby souhlas zaměstnance byl obsažen ve formě dodatku k pracovní smlouvě.

(SCHM)

Prodloužení průkazu ZTP/P

Mám zdravotně postiženou dceru (vrozená těžká oboustranná nedoslýchavost), která má průkaz ZTP/P. Platnost tohoto průkazu končí zároveň s ukončením základní školní docházky. Na konci září jsme podali žádost o jeho prodloužení, dodnes však není vyřízeno. Při osobní návštěvě jsem byla informována, že přijde na řadu k lékařské komisi tak asi koncem února a ať nemám obavy, že stejně všechno dostanu zpětně. Mohli byste mi podat informaci, jaké jsou lhůty pro vyřizování těchto průkazů? Bohužel bych neměla možnost si uplatnit odpočet daní a problém je také s vyřizováním sociálního příspěvku, který se nedá vyřídit zpětně (max. tři měsíce).

Mimořádné výhody mohou být přiznány občanům starším jednoho roku s těžkým zdravotním postižením uvedeným v příloze č. 2 vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost. O stupni přiznaných výhod rozhodují orgány sociální péče (v prvním stupni správního řízení jde o obecní úřady obcí s rozšířenou působností) na základě posouzení zdravotního stavu okresní správnou sociálního zabezpečení.

Zdravotní stav občana posuzují posudkoví lékaři okresních správ sociálního zabezpečení podle § 8 odst. 1 písm. h) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Na lhůty pro vydání těchto posudků se od 1. 1. 2006 vztahuje § 16 a) a § 16 b) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Lhůta pro vydání posudku ve věcech státní sociální podpory a sociální péče činí 30 kalendářních dnů, nestanoví-li orgán, který vede řízení, pro jehož účely byl posudek vyžádán, lhůtu delší. Brání-li vydání posudku ve výše uvedené lhůtě závažné důvody, sdělí předseda posudkové komise neprodleně tyto důvody orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán. V těchto případech se lhůty mohou prodloužit až o dalších 30 kalendářních dnů.

Správní orgán musí vydat rozhodnutí ve věci bez zbytečného odkladu. Pokud však nelze vydat rozhodnutí bezodkladně, je správní orgán povinen rozhodnutí vydat nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení. Do této doby se však nezapočítává doba až 30 dnů, je-li zapotřebí nařídit ústní jednání či ústní šetření, někoho předvolat, nechat předvést, doručovat veřejnou vyhláškou, nebo jde-li o zvlášť složitý případ.

Vzhledem k uvedenému konstatujeme, že lékařské posudky tvoří nezbytné podklady pro rozhodování orgánů sociální péče ve věcech mimořádných výhod, bez nichž nelze v dané věci rozhodnout.

(DVO)

Pracovní smlouva „dle potřeby zaměstnavatele“

Lze uzavřít pracovní smlouvu „dle potřeby zaměstnavatele“? Jedná se o poživatelku starobního důchodu, která by pracovala dle potřeby zaměstnavatele – např. někdy 4 hodiny, někdy 8 hodin a někdy třeba vůbec po celý týden i déle.

Především je nezbytné si uvědomit, že při uzavření pracovního poměru „dle potřeb zaměstnavatele“ by se vytvářelo nerovné postavení mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, pokud by se zaměstnanec nemohl rovněž dostavovat do zaměstnání „dle svých potřeb“. Navíc zaměstnavatel a zaměstnanec by neplnili svoji povinnost, kterou jim ukládá ustanovení § 35 zákoníku práce, a sice konat práci podle pracovní smlouvy, která má být konána ve stanovené pracovní době.

Vymezení pracovní doby a doby odpočinku je proto jedním z podstatných prvků pracovního poměru. Protože pracovní doba je v ustanovení § 83a zákoníku práce stanovena jako nejvyšší ve vztahu k týdnu (40 hodin týdně), může být podle ustanovení § 86 zákoníku práce sjednána i pracovní doba kratší. Nejnižší pracovní doba zaměstnance zákoníkem práce stanovena není. Zaměstnavatel však musí zaměstnanci přidělovat práci po stanovenou či sjednanou či povolenou kratší než stanovenou týdenní pracovní dobu. Pokud zaměstnavatel zaměstnanci práci v tomto rozsahu nepřiděluje, jde o překážku v práci na straně zaměstnavatele podle ustanovení § 130 zákoníku práce, a zaměstnanec má nárok na náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku.

Nic tedy nebrání zaměstnavateli v obdobných případech se dohodnout se zaměstnancem v pracovní či jiné smlouvě na pracovní době kratší – například na 1 hodině týdně. Pokud by se zaměstnavatel průběžně se zaměstnancem občas dohodl na delší pracovní době (podle potřeby), o práci přesčas by podle ustanovení § 83 odst. 6 zákoníku práce šlo až tehdy, kdyby práce přesáhla stanovenou týdenní pracovní dobu.

(JAK)

K věci

Úrazové pojištění (část I.)

Systém komplexního úrazového pojištění je systém, který známe z řady evropských států a který řeší odškodnění zdravotních, sociálních a ekonomických důsledků pracovních úrazů a nemocí z povolání. To znamená, že při pracovním úrazu či nemoci z povolání hradí náklady na léčbu, dávky, např. nemocenské, invalidní důchody, kompenzační pomůcky, náklady na rehabilitaci, rekvalifikaci.

FOTO: DREAMSTIME.COM

Historie právní úpravy

Principy odškodňování pracovních úrazů byly postupně vytvářeny již od konce 19. století. Vznik úrazového pojištění je datován do doby před vznikem našeho samostatného státu v r. 1918. Právní úprava v Čechách byla zakotvena do Říšského zákoníku zákonem č. 1/1888 o úrazovém pojištění s účinností od 1. 5. 1888, který byl v modifikovaném znění v platnosti až do roku 1948, kdy byl zrušen a nahrazen tzv. systémem národního pojištění. Zákon č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, s účinností od 1. 10. 1948, absorboval pak celou problematiku úrazového pojištění.

Zákoník práce přijatý v roce 1964 potvrdil princip objektivní odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci při pracovním úrazu, tj. zavinění zaměstnavatele se automaticky předpokládá a pracovník je nemusí prokazovat.

Odškodnění zaměstnavatel poskytoval přímo zaměstnanci jako pracovněprávní nárok zaměstnance na náhradu škody. Vzhledem k tomu, že prakticky všichni zaměstnavatelé byli do r. 1989 socialistickými organizacemi (státní, družstevní), stát garantoval výplatu odškodnění a v případě zániku zaměstnavatele bez právního nástupce přebíral výplatu odškodnění.

Současná právní úprava

Počátkem 90. let se s masivním rozvojem soukromého podnikání situace začala významně měnit a vyžádala si zavedení „zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů za škodu při pracovním úrazu“ vyhláškou č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, s účinností od 22. 4. 1993. Od uvedeného data je zaměstnavatel ze zákona povinně pojištěn u zákonem mu určené komerční pojišťovny, platí jí pojistné a škody vzniklé při pracovním úrazu hradí pojišťovna. Již v době přijetí této úpravy se předpokládalo, že jde o řešení dočasné a že následně bude zpracován nový systém úrazového pojištění.

Novelou zákoníku práce provedenou zákonem č. 37/1993 Sb., o změnách v nemocenském a sociálním zabezpečení a některých pracovněprávních předpisů, bylo s účinností od 1. 1. 1993 do zákoníku práce vloženo ustanovení § 205d, které pro zaměstnavatele založilo systém tzv. zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, jehož podrobnější úprava je obsažena ve vyhlášce ministerstva financí č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

FOTO: DREAMSTIME.COM

Podstata tohoto zákonného pojištění spočívá v tom, že zaměstnavatelé zaměstnávající alespoň jednoho zaměstnance (s výjimkou organizačních složek státu), jsou pro případ své odpovědnosti za škodu způsobenou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání ze zákona pojištěni u České pojišťovny, a. s., pokud s ní měli sjednáno pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání k 31. 12. 1992, a že ostatní zaměstnavatelé jsou ze zákona pojištěni u Kooperativy pojišťovny, a. s. Zaměstnavatel má na základě této právní úpravy právo, aby za něho příslušná pojišťovna nahradila škodu, která vznikla zaměstnanci při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, v rozsahu, v jakém za ni zaměstnavatel odpovídá podle zákoníku práce.

Pojišťovny však hradí za zaměstnavatele pouze nároky na náhradu škody ze škodných událostí, které vznikly v době trvání zákonného pojištění. Náhrady ze škod, které vznikly před zavedením zákonného pojištění v § 205d zákoníku práce, i nadále hradí zaměstnavatelé. Tím došlo k diferenciaci samotné právní úpravy odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání na tzv. staré a nové případy, tj. na případy odškodňované přímo zaměstnavateli a na případy odškodňované za zaměstnavatele příslušnou pojišťovnou.

Provádění zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání je upraveno jako neziskové. Případná majetková újma uvedených pojišťoven vzniklá provozováním tohoto pojištění je kryta ze státního rozpočtu a naopak vzniklý přebytek z tohoto pojištění pojišťovny odvádějí do státního rozpočtu. Pojišťovnám byla stanovena pevná výše nákladů na jejich správní režii, která činila při vzniku zákonného pojištění 29,5% z celkového objemu přijatého pojistného zaplaceného zaměstnavateli v daném kalendářním roce a postupně byla v souvislosti s růstem objemu přijatého pojistného snižována a podle poslední úpravy provedené vyhláškou č. 487/2001 Sb., kterou se mění vyhláška ministerstva financí č. 125/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, činí nyní výše nákladů na správní režii pojišťoven 13,5% z přijatého pojistného. Citovanou vyhláškou byly současně zvýšeny sazby pojistného.

Právní úprava zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele podle § 205d zákoníku práce vycházela ze situace v době, kdy byla přijata, a měla mít přechodný charakter pro období do přijetí nového zákona o úrazovém pojištění. Ustanovení § 205d zákoníku práce určilo dvě komerční pojišťovny, které jsou nositeli pojištění, a dodnes znemožňuje ostatním z celkového počtu 26 komerčních pojišťoven sdružených v České asociaci pojišťoven se zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání zúčastnit.

Z analýzy dosavadního průběhu zákonného pojištění a odhadu výplaty rent vyplývajících ze škod vzniklých v tomto pojištění s výhledem do roku 2033 (stav k prosinci 2004) vyplývá, že z pohledu průběžného financování (na kterém je dosavadní systém pojištění založen) bude podle očekávané skutečnosti výsledkem roku 2004 „přebytek“ ve výši 1,376 mld. Kč. Po navýšení pojistného od roku 2002 tak nehrozí z tohoto pojištění státnímu rozpočtu ztráta. Z pohledu vývoje plateb ve formě náhrad za ztrátu na výdělku (rent) je však tento výsledek alarmující. Celkově se do roku 2033 předpokládá jejich výplata z událostí, které nastaly do konce roku 2004, ve výši více než 54 mld. Kč. Vzhledem k průběžně financovanému systému pojištění tak lze roční platbu za existující renty odhadovat zhruba ve výši 2 mld. Kč. Přijaté pojistné celkem se za rok 2004 očekává za obě pojišťovny ve výši 4 509 mil. Kč, což je v porovnání s rokem 2003 více o 4,94 %. Růst objemu přijatého pojistného je zejména důsledkem zvýšení sazeb pojistného od 1. 1. 2002, stanovených vyhláškou č.125/1993 Sb. a růstu mezd. Výnosy z přijatého pojistného (úrok z uložených prostředků) se předpokládají na procentní úrovni předchozího roku, neboť jsou odrazem nízkých úrokových sazeb poskytovaných bankami. Vyplacená pojistná plnění za škody se očekávají ve výši 2 561,9 mil. Kč, což je o 6,04% více v porovnání s předchozím rokem. Růst vyplacených plnění je o 1,10 procentního bodu rychlejší než růst přijatého pojistného. Celkový růst vyplacených náhrad je rovněž ovlivněn vyššími průměrnými náklady na jednu pojistnou událost, zejména vlivem růstu průměrných mezd na poskytovanou náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti, ale i stále vyššími doplatky za léky, lékařskou a rehabilitační péči a zdravotní pomůcky. Počet vyplácených náhrad za ztrátu na výdělku, které jsou průběžně valorizovány, ve správě pojišťoven neustále roste. V roce 1995 spravovaly pojišťovny jen 2693 rent, což bylo pouze 20,98% jejich počtu ve sledovaném roce. V roce 2004 se opět počet náhrad za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti zvýšil, a to o 728 z počtu 12 107 v roce 2003 na 12 835 v roce 2004, což představuje nárůst o 6,01 %. Nárůst správní režie, která byla pojišťovnám podle novelizované vyhlášky č. 125/1993 Sb. snížena z 25% na 13,5% z celkového přijatého pojistného, odpovídá nárůstu pojistného. Očekávaný celkový přebytek, který činí 1 376,1 mil. Kč, se zvýšil o 39,1 mil. Kč v porovnání s rokem 2003. I přes zvýšení přebytku v roce 2002 vlivem změn v právních předpisech, které ovlivnily jak přijaté pojistné, tak vyplacená pojistná plnění, je nutno předpokládat, že jako v předchozích letech bude při zachování současného systému opět dlouhodobě docházet k jeho poklesu (s možnými odchylkami v některých letech). Podíl vyplaceného pojistného plnění na přijatém pojistném stoupal od počátku tohoto pojištění (s výjimkou roku 2000, kdy došlo k jeho mírnému poklesu) a až v roce 2002 se v porovnání s rokem 2001 snížil vcelku ze 70,61% na 51,12%, což bylo odrazem výše uvedených legislativních změn.

Uvedené skutečnosti signalizují, že se neustále zvyšují závazky pojišťoven, které budou splatné v následujících letech a zatíží v budoucnu příjmy z tohoto pojištění. Tím, že přebytky z hospodaření v běžném roce jsou pojišťovnami odváděny do státního rozpočtu, nevytvářejí pojišťovny na tyto budoucí závazky žádné pojistně technické rezervy. Při změně systému tohoto pojištění je proto ze strany státu nutné zabezpečit uspokojení oprávněných nároků poživatelů rent.

Současná právní úprava zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání neobsahuje některé důležité pozitivní prvky, které se vyskytují v obdobných právních úpravách v jiných zemích, např. nezvýhodňuje zaměstnavatele za preventivní aktivity, kterými ve svých podnicích snižují počet pracovních úrazů a nemocí z povolání, neumožňuje pojišťovnám zabývat se prevencí pracovních úrazů a nemocí z povolání. Cílem je pouze zaručit poškozenému odpovídající finanční náhradu, nikoliv usnadnit jeho návrat do zaměstnání. Úroveň náhrad poskytovaných při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání nemotivuje poškozeného k návratu do pracovního procesu.

(Jaké jsou hlavní principy navrhované právní úpravy? Dozvíte se příště.)

MUDr. ALENA ZVONÍKOVÁ,
Mgr. JARMILA TÁBORSKÁ
ODBOR KONCEPCE SOCIÁLNÉ ZDRAVOTNÍ POLITIKY MPSV

FOTO: © PHOTOGRAPHER KATI NEUDERT / AGENCY DREAMSTIME.COM

Předplatné *jen za cenu poštovného a balného!*
Objednat lze i na bezplatné lince 800 10 44 10
Objednávám předplatné měsíčníku Práce a sociální politika.

Práce & sociální politika

Název organizace: .....
Příjmení a jméno: .....
Ulice a č. p.: .....
PSČ, obec: ...., ...
Telefon: ..... E-mail: .....
Údaje pro fakturaci: IČ: ..... DIČ: .....
Číslo účtu: .....
Podpis, příp. razítko

Cena předplatného na 1 rok je 120 Kč včetně DPH.
Vyplněný kupon zašlete na adresu:
Postservis, předplatné, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9
Předplatné je možné si objednat prostřednictvím internetové podoby měsíčníku na adrese ***www.noviny-mpsv.cz.***

www.ceskydomov.cz

Parlamentní televize 24cz – Politika pod lupou

Parlamentní satelitní a kabelová televize 24cz zahájila své vysílání v České republice 17. 11. 2004, a vyplnila tak svým zaměřením existující mezeru na Českém televizním trhu. Existence televize tohoto zaměření poskytuje nejen odborné veřejnosti, ale i běžným občanům lepší přístup k informacím a službám státní správy a samosprávy. 24cz zvyšuje přímou zainteresovanost občanů v oblastech politického, ekonomického a společenského života. Prostřednictvím 24cz dochází k prohloubení komunikace mezi veřejnou správou a občany se zpětnou vazbou.

Základem vysílacího schématu jsou přímé přenosy zasedání plén Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, záznamy vybraných výborů a komisí Parlamentu ČR a pořady vlastní tvorby:

Studio 24 – diskusní pořad k aktuálním politickým a ekonomickým tématům vycházející z jednání Poslanecké sněmovny a prezentující postoje politiků k schváleným či zamítnutým zákonům.

Profily – rozhovory s politiky a významnými osobnostmi o aktuálním dění, profesi a životě.

Burzovní týden – pořad vyráběný ve spolupráci s Burzou cenných papírů Praha zaměřený na rozbory a predikce burzovního trhu.

Ptejte se svého premiéra – premiér Jiří Paroubek se vyjadřuje k aktuálnímu dění a odpovídá na otázky diváků ve vlastním pravidelném exkluzivním pořadu.

Očima předsedy Senátu – předseda Senátu PČR Přemysl Sobotka v pravidelném exkluzivním pořadu komentuje aktuální události a odpovídá na otázky diváků.

Hradní glosy – hostem pravidelného exkluzivního pořadu je tajemník prezidenta republiky Ladislav Jakl, který v první části hovoří obecně o činnosti Kanceláře prezidenta republiky a aktuálních tématech, ve druhé části pořadu odpovídá na dotazy diváků.

Dotazy do pořadů mohou diváci zasílat na: premier@24cz-tv.cz, predsedasenatu@24cz-tv.cz a hrad@24cz-tv.cz.

Televizní kanál 24cz je nekódovaný televizní kanál a je přenášen volně přes nejsledovanější satelitní systém družic Astra, současně je v nabídce kabelových sítí UPC a Karneval a vysílání je možné sledovat i na internetových stránkách www.24cz-tv.cz.

Počet registrovaných uživatelů ve zmíněných sítích je 2 196 000.

Televize 24cz vysílá nepřetržitě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

24 cz

Událost

Festival o jednom světě

Nejvýznamnější událostí prvních devíti březnových dnů bude osmý ročník mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech s názvem Jeden svět 2006. Od roku 1999 ho každoročně pořádá společnost Člověk v tísni a díky pořadatelům i přízni publika je v současnosti největším lidskoprávním festivalem v Evropě.

Snahou pořadatelů je prostřednictvím filmového plátna poukázat na případy porušování lidských práv a na potřebu vzájemného porozumění a respektu. Letos budou moci diváci zhlédnout přes 110 dokumentů z celého světa. Po skončení projekce se o dojmy z filmu mohou podělit s tvůrci nebo s dalšími festivalovými hosty.

Součástí Jednoho světa jsou mezinárodní soutěž dokumentárních filmů a videí, retrospektivy, workshopy, panelové diskuse, koncerty, výstavy fotografií a další akce. Zahájení festivalu proběhne 1. března v prostorách Pražské křižovatky, odsvěceném gotickém chrámu v bývalém Anenském klášteře na Starém Městě. Za účasti předních osobností zde bude také předána cena Homo Homini za přínos v oblasti lidských práv za rok 2005.

Program se již tradičně skládá ze tří soutěžních kategorií (Hlavní soutěž, Soutěž krátkých forem, Máte právo vědět). Hlavní cena festivalu bude letos poprvé spojena s finanční odměnou pro autora vítězného filmu ve výši 50 000 korun, kterou udělí ministr kultury.

Unikátnost Jednoho světa spočívá v tom, že není jen jednorázovou filmovou přehlídkou, ale funguje na bázi celoroční instituce aktivní v řadě projektů s širokým dopadem. Po celé České republice jsou během roku na nekomerčních akcích promítány filmy z Jednoho světa a k tématům, která otevírají, jsou pořádány debaty a přednášky. Festival se tak vlastně stává celoročním vzdělávacím fórem.

Záštitu nad festivalem převzal již tradičně Václav Havel. Jak on hodnotí festival? „Jeden svět není pouze svědectvím o lidském utrpení. Je také poselstvím o síle sounáležitosti a o vůli vzepřít se násilí a bezpráví, je posilou lidské důstojnosti, víry a naděje.“

ZDROJ: ONEWORLD.CZ

Z festivalového programu:

Snímek **Mládí v temnotách** talentovaného amerického tvůrce Talmage Cooleyho nabízí pohled do života slepého teenagera Mikea, který si i přes svůj handicap dokáže s partou nevidomých kamarádů z předměstí Bufala užívat života plnými doušky. Snímek s hudbou populárních newyorských Interpool byl promítán na mnoha festivalech od Sundance až po Rotterdam. Je také na přednominačním seznamu snímků na zisk Oscara za krátký dokumentární film.

(SOUTĚŽ KRÁTKÝCH FOREM)

V dokumentu rakouského režiséra Erwina Wagenhofera o absurditě současného globalizovaného potravinářského průmyslu **Nasytíme celý svět** potkáme jak evropské zemědělce potýkající se s absurdními nařízeními, tak vykořisťované obyvatele chudých zemí, na jejichž práci vydělávají nadnárodní koncerny. Kromě množství zajímavých a často zarážejících informací se také dozvíme, jak pravidla Evropské unie pro potravinářský průmysl svou snahou o zaručení nezávadnosti produktů pomalu vytlačují ze zemědělské práce jakýkoli lidský rozměr.

(MÁTE PRÁVO VĚDĚT)

Na festivalu bude také k vidění nový dokument renomovaného filmového tvůrce Miroslava Janka **Vierka**, který je poutavým a místy napínavým příběhem o tom, jak se zpěvačka Ida Kellarová rozhodla přestěhovat mnohočlennou cikánskou rodinu hudebně talentované Vierky z krajně nuzných podmínek slovenského venkova do svého domu. Neobyčejně živý dokument je možné sledovat jako obraz vývoje mezilidských vztahů, možných postojů k romské komunitě, ale i jako zajímavý pohled do hudebního světa.

(HLAVNÍ SOUTĚŽ)

Snímek uznávané dokumentaristky Kim Longinotové **Soudné sestry** nás zavede do soudní síně v městečku Kumba v jihozápadním Kamerunu. Hlavní roli ve čtyřech sledovaných procesech, které se týkají rodinných vztahů, postavení žen a dětí v rodině i domácího násilí, hrají charizmatická soudkyně Vera Ngassaová a státní žalobkyně Beatrice Ntubavová. O kvalitách filmu svědčí skutečnost, že v loňském roce získal na festivalu IDFA v Amsterdamu Cenu diváků.

(HLAVNÍ SOUTĚŽ)

Pražský adresář pro osoby bez přístřeší

Již počtvrté vydává Městské centrum sociálních služeb a prevence adresář sociálních služeb pro osoby bez přístřeší s názvem „V Praze doma bez domova 2006 – pouliční průvodce Prahou“. Je určen především potenciálním uživatelům prezentovaných sociálních služeb: osobám bez přístřeší, osobám v tíživé sociální situaci, mladým lidem navracejícím se z ústavních zařízení, osobám opouštějícím výkon trestu odnětí svobody apod.

Adresář se stal vyhledávaným praktickým rádcem, pomocníkem a průvodcem jak uživatelů sociálních služeb, tak sociálních pracovníků. Obsahuje tematicky a přehledně uspořádané kontakty a popisy pražských sociálních služeb, poradenských služeb, dále informace o možnostech levného ubytování, seznam pracovních agentur či přehled možností kulturního vyžití. Praktickým radám a užitečným doporučením je věnovaná úvodní kapitola Praktické informace. Kapitola obsahuje přehled základních právních a sociálních předpisů, jako je například poučení o zdravotním a sociálním pojištění, o způsobu registrace na úřadu práce, o náležitostech žádosti o nový doklad totožnosti, o získávání výpisu z rejstříku trestů. Uživatelé zde také naleznou rady, jak založit bankovní účet a kam je možné si nechat bezplatně zasílat poštu.

Adresář je neprodejný, je distribuován sociálním a humanitním odborům pražských městských částí a organizacím, které se problematikou bezdomovectví zabývají a poskytují služby lidem v obtížných životních situacích. Zájemci mohou adresář obdržet v Infocentru sociální pomoci KONTAKT (podchod metra B, Palackého náměstí, Praha 2).

ZDROJ: MCSSP

Křížovka

Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, jestliže osobně, celodenně a řádně pečuje o dítě do 4 let věku nebo o dítě do 7 let, je-li dítě dlouhodobě zdravotně postižené. Od začátku roku 2007 by se měl ze současných 3696 Kč měsíčně zvýšit na 40 % mzdy v nepodnikatelské sféře. Místopředseda vlády a ministr práce Ing. Zdeněk Škromach k tomu říká: „Rozhodně by rodičovský příspěvek měl být vyšší než v současné době a já vítám jakoukoli aktivitu, ... (viz tajenka).“

Vyluštěnou tajenku zasílejte na adresu redakce novin do konce února. Jeden z vás obdrží akreditaci na filmový festival Jeden svět. Vzhledem k tomu, že se festival koná od 1. do 9. března, posílejte nám spolu s vyluštěnou tajenkou místo adresy vaše telefonní číslo, abychom vás v případě výhry mohli informovat co nejrychleji. Jméno výherce bude nahlášeno pořadatelům festivalu a ten si pak bude moci akreditaci vyzvednout v tiskovém centru festivalu v Langhans Galerii (Vodičkova 37, Praha 1) v době konání festivalu od 10 do 19 hodin.

Tajenka z minulého čísla: „*... podle zákona povinna zvyšovat životní minimum.*“

Publikaci Partneři a rozchody od Jeronýma Klimeše z produkce nakladatelství Portál získává A. Kučerová z Karlových Varů. Gratulujeme.

Pomůcka: naras	Iniciály básníka Neumanna	Značka vysavačů	Parťák (slang.)		Pruh	Iniciály Krásnohorské	Grunt		Lesní bylina	Omastek	Otec (knižně)	Ochotná oddanost		Český hrad	Jeden i druhý	3. díl tajenky	Trapná situace
Sečná rána				Domácí zvíře / Vraník				Palivo / Milodar					Saze				
1. díl tajenky													Sféra / Janinský paša				
Africký trnitý keř						Deska sloupu / Záchvat					Tropický keř / Druh lemura						
	Stírač prachu	Primát / Souhlas			Egyptský bůh / Umělecký směr					Střelná zbraň / Čirá tekutina					Iniciály Pilarové / Kovový nástroj		
Leník				Souboj (knižně) / Jezdecký meč					Druh lemura / Tropická rostlina					Jestli / Značka osmia			
Osobní zájmeno			Městský sad / Druh ptáka					Obuv / Hrdina					Obilnina / Pramáti				
Schůze							Slovní pomoc / Lůno (knižně)					Nejvyšší karta / Evropan				Zákop	Vestibul
	Bzučavý zvuk	Domácky Olga				Mořský losos / Umíněný zápor					Římská čtyřka / Lyže (zastar.)			Bájný živočich / Beznohý plaz			
Domácky Boris					Mořský pták / Jméno McBaina					Stažení / Iniciály herečky Mutiové					Typ Fordu / Značka telluru		
2. díl tajenky								Dámský klobouk					Korálový útes				
Opět				Část týdne				Zeyerův hrdina					Sklady uhlí				

■ ČSSZ informuje

267 lidí by mělo letos oslavit sté narozeniny

O 1000 korun se zvyšuje důchod lidem, kteří se dožijí 100 let. Podle údajů České správy sociálního zabezpečení z prvního lednového týdne by jich v roce 2006 mělo být 267. To je o 18 více než v únoru 2005. U příležitosti stých narozenin dostávají klienti ČSSZ rozhodnutí o zvýšení důchodu a osobní dopis ministra práce a sociálních věcí Zdeňka Škromacha.

Sto a víceletých občanů přibývá. Zatímco loni v únoru ČSSZ evidovala celkem 529 lidí narozených v letech 1897 až 1905, v prvním lednovém týdnu letošního roku jich bylo o 69 víc – celkem 598 – jednalo se o lidi narozené v letech 1898 až 1906.

V dlouhověkosti převažují ženy nad muži – 499:99. Toto pravidlo potvrzuje i fakt, že nejstarší starobní důchodce v evidenci ČSSZ je žena. Nejvíce sto a víceletých lidí žije v Praze (107) a Jihomoravském kraji (84), naopak nejméně v kraji Karlovarském (10) a Plzeňském (18).

Přibylo evropských podání

Celkem 117 464 tzv. evropských podání řešila v loňském roce Česká správa sociálního zabezpečení. To znamená průměrně měsíčně 9789 podání, což je ve srovnání s měsíčním průměrem v roce 2004 nárůst o 14 %. Tehdy zaměstnanci ČSSZ řešili průměrně měsíčně 8373 úkonů v souvislosti s Evropskou unií. Nejvíc, celkem 42 934 úkonů, se v roce 2005 týkalo příslušnosti k právním předpisům, 34 597 úkonů se vztahovalo k důchodům a 11 761 úkonů bylo z oblasti „evropských“ peněžitých dávek v nemoci a mateřství. V roce předchozím se přitom veřejnost nejvíc zajímala o evropské důchody – celkem 25 531 úkonů.

V roce 2005 se o sociální pojištění v souvislosti s Evropskou unií zajímali především klienti ČSSZ ve Středočeském kraji (více než 1000 úkonů měsíčně), z Prahy (více než 600 úkonů) a také obyvatelé Jihomoravského kraje (více než 400 úkonů měsíčně).

ZDROJ: ČSSZ

■ Z úřadu práce

Podpora zaměstnávání na Rokycansku

V Rokycanech byla v lednu oficiálně otevřena kancelář Agentury podporovaného zaměstnávání. Tuto agenturu provozuje Sdružení Ledovec v rámci projektu, který je financován z prostředků ESF. Úřad práce v Rokycanech je partnerem tohoto projektu, a spolupodílí se tak na jeho realizaci. Cílovou skupinou projektu jsou osoby se zdravotním postižením, s duševním onemocněním nebo mentálním handicapem a také osoby se sociálním znevýhodněním, které nacházejí jen velmi obtížně uplatnění na trhu práce. Agentura podporovaného zaměstnávání se zaměřuje především na poskytování individuálních služeb spojených s pomocí při hledání, získání a udržení zaměstnání těchto klientů. Dále poskytuje i poradenskou činnost pro zaměstnavatele, kteří zaměstnávají nebo hodlají zaměstnávat zaměstnance s těmito znevýhodněními.

Kontakt: Agentura podporovaného zaměstnávání Sdružení Ledovec, Svazu bojovníků za svobodu 68, 337 01 Rokycany, tel.: 371 580 681, 775 725 337, www.ledovec.cz

ZDROJ: ÚP ROKYCANY

FOTO: © PHOTOGRAPHER: ANA VASILEVA | AGENCY: DREAMSTIME.COM

■ Projekt

Institut trhu práce pro úřady práce i firmy

Na přípravě a realizaci systémového projektu s názvem Institut trhu práce (ITP) v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů se dohodlo naše ministerstvo (MPSV) a Hospodářská komora ČR (HK ČR). Obě strany na konci ledna podepsaly smlouvu o partnerství a vzájemné spolupráci.

Co je hlavním cílem projektu? Především prevence nezaměstnanosti a její snižování v České republice prostřednictvím efektivnější spolupráce úřadů práce, zaměstnavatelských subjektů a vzdělávacích zařízení. Po skončení analytické a strategické fáze, během kterých bude připraven návrh systému činnosti Institutu trhu práce, bude projekt pilotně spuštěn ve čtyřech krajích – Zlínském, Moravskoslezském, Ústeckém a Královéhradeckém.

„Komunikace mezi úřady práce, zaměstnavateli a vzdělávacími institucemi má značné rezervy, což v praxi znamená, že není již v samotném vzdělávacím systému zohledněna reálná poptávka po kvalifikované pracovní síle v konkrétních oborech. Totéž platí o nabízených možnostech rekvalifikace a zvyšování kvalifikace nezaměstnaných. Projekt si klade za cíl tyto nedostatky odstranit,“ říká prezident Hospodářské komory ČR Jaromír Drábek.

FOTO: © PHOTOGRAPHER: LINDA & COLIN MCKIE | AGENCY: DREAMSTIME.COM

K tomu, aby se situace na trhu práce dále zlepšovala, je nutné vzájemně propojit a důkladně zanalyzovat dosažitelné informace o nabídce a poptávce na trhu práce. Zároveň je nutné zajistit lepší komunikaci mezi úřady práce a zaměstnavateli, přímé poskytování poradenských a zprostředkovatelských služeb zájemcům o práci a rekvalifikace, zlepšení koncepční a prognostické práce, marketing trhu práce a další aktivity. „Samozřejmě očekáváme intenzivnější spolupráci i s ostatními institucemi a organizacemi, jejichž činnosti se situací na trhu práce v ČR úzce souvisejí. Sekundárním efektem vytvoření Institutu trhu práce bude i vytvoření nejméně pěti set nových pracovních příležitostí na území celé ČR podporovaných z ESF včetně podpory zvýšení odborné kvality pracovníků služeb zaměstnanosti prostřednictvím vzdělávacích programů,“ říká Eva Šmejkalová, náměstkyně ministra práce a sociálních věcí.

Institut trhu práce bude fungovat na celém území ČR. Tzv. centra trhu práce vzniknou v rámci stávající sítě okresních a krajských hospodářských komor. Díky nově vytvořenému informačnímu systému se zde budou sbíhat informace z úřadů práce a od zaměstnavatelských subjektů. Role Hospodářské komory ČR v projektu bude zejména ve zpracovávání těchto dat, jejich vyhodnocení a poskytnutí návrhů na nabídky rekvalifikací, na možnosti zvyšování kvalifikace a zahájení vlastní podnikatelské činnosti. Hospodářská komora bude navrhovat opatření ke zvyšování úrovně odborného školství v ČR, aby došlo k maximálnímu sladění nabídky v rámci vzdělání a požadavků v rámci praxe.

Projekt bude financován z prostředků Evropského sociálního fondu a MPSV odhaduje, že bude stát cca 500 mil. Kč. Tato částka bude čerpána postupně až do roku 2008. Poté projekt neskončí, ale bude dále pokračovat.

■ Letáky ČSSZ

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) je orgán státní správy, nositel důchodového a nemocenského pojištění v ČR. Důchodové a nemocenské pojištění je založeno na pojistném principu, tj. na pravidelném placení příspěvku – pojistného. Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Povinnost platit pojistné mají zaměstnavatelé, zaměstnanci, pokud jsou účastni nemocenského pojištění podle předpisů o nemocenském pojištění, osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění. Výše pojistného je stanovena procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období. Tím je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí, u OSVČ kalendářní rok. (více viz tabulka na str. 8)

Zaměstnanci a zaměstnavatelé

Pojistné se stanoví z vyměřovacích základů, kterým je u zaměstnance zpravidla úhrn jeho hrubých příjmů za kalendářní měsíc. U zaměstnavatele je vyměřovacím základem úhrn vyměřovacích základů všech jeho zaměstnanců. Zaměstnavatel je povinen vypočítat pojistné za zaměstnance, srazit mu jej ze mzdy. Spolu s pojistným, které je povinen platit za sebe, ho odvede na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) v den, který je v organizaci určen pro výplatu mezd a platů. Není-li tento den určen, pak nejpozději do 8. kalendářního dne následujícího měsíce. Zaměstnavatel – organizace, která provádí nemocenské pojištění svých zaměstnanců, od úhrnu pojistného odečte vyplacené dávky a odvede příslušné OSSZ pouze rozdíl mezi pojistným a vyplacenými dávkami.

OSVČ

OSVČ si vyměřovací základ pro placení pojistného určuje sama a tato částka je rozhodná pro výpočet důchodu. V období po podání přehledu za rok 2005 se vyměřovací základ stanoví jako 50 % příjmů ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu vynaložených výdajů. Takto stanovený vyměřovací základ nesmí být nižší než násobek minimálních měsíčních vyměřovacích základů pro placení záloh odvozený z všeobecného vyměřovacího základu a počtu kalendářních měsíců, po které byla v kalendářním roce vykonávána samostatná výdělečná činnost. Minimální měsíční vyměřovací základ se stanoví pro každý kalendářní rok nově (pro rok 2005 je to u OSVČ vykonávajících hlavní činnost částka 4709 Kč, u OSVČ s vedlejší činností částka 1884 Kč).

Zálohy OSVČ

OSVČ platí pojistné formou záloh a doplatku pojistného. Pokud vykonávají svou činnost vedle zaměstnání, pobírání starobního, plného či částečného invalidního důchodu, studia nebo jde-li o osoby pobírající rodičovský příspěvek nebo příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu, platí zálohy na pojistné, popř. pojistné pouze v případě, že jim vznikne účast na důchodovém pojištění. Účast na důchodovém pojištění vzniká buď ze zákona (příjmy dosahují tzv. rozhodné částky – po odpočtu výdajů v roce 2005 alespoň 42 922 Kč.), nebo dobrovolně, na základě podané přihlášky. Zálohy na pojistné se platí na jednotlivé celé kalendářní měsíce. Jsou splatné od prvního dne kalendářního měsíce, za který se platí, do 8. kalendářního dne následujícího měsíce. Doplatek pojistného (roční pojistné) je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl podán nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok.

OSVČ a nemocenské pojištění

OSVČ si nemusí platit nemocenské pojištění. Pokud se však rozhodne, že se bude účastnit nemocenského pojištění, platí pojistné na toto pojištění spolu se zálohou na důchodové pojištění. V případě, že se OSVČ rozhodne si toto pojištění platit, bude platit 208 Kč měsíčně při hlavní činnosti a při vedlejší pak 83 Kč měsíčně. Všechny uvedené částky se týkají záloh v roce 2006. V této výši je OSVČ platí po podání Přehledu příjmů a výdajů OSVČ za rok 2005. Do dne podání přehledu platí zálohy ve výši pro rok 2005.

Dobrovolné důchodové pojištění

V České republice existuje kromě povinného pojištění také možnost dobrovolného důchodového pojištění, a to pro osoby starší 18 let. Jde o institut, který využívají osoby, které nejsou povinně důchodově pojištěné (nejsou výdělečně činné, nepečují o dítě do 4 let věku apod.) a přitom nechtějí připustit, aby se jejich budoucí důchodové nároky snižovaly. Pro účast na dobrovolném důchodovém pojištění je nutné podat přihlášku na příslušné OSSZ. Pojistné se vypočítává stanoveným procentem z vyměřovacího základu za rozhodné období. Tím je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí. U osob dobrovolně účastných důchodového pojištění činí pojistné 28 %.

Neplacení pojistného

U zaměstnanců

Neodvádí-li zaměstnavatel pojistné, které strazil zaměstnanci ze mzdy, a pojistné, které hradí ze svých prostředků, nemá to vliv na případné nároky zaměstnance z nemocenského a důchodového pojištění. Výjimku tvoří zaměstnanci obchodních společností, jestliže jsou současně společníky anebo členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady této společnosti. Těm se doba, za kterou zaměstnavatel nezaplatil pojistné, pro účely důchodového pojištění nezapočte.

U zaměstnavatelů

Neodvede-li zaměstnavatel pojistné ve stanoveném termínu, je povinen platit za každý kalendářní den prodlení penále ve výši 0,1 % dlužné částky. Nesplnění povinnosti odvést pojistné za zaměstnance může v některých případech naplnit skutkovou podstatu trestného činu. ČSSZ dluhy na pojistném na dlužnících zákonnými prostředky vymáhá. Dlužné částky na pojistném a penále předepíše OSSZ k úhradě výkazem nedoplatků nebo platebním výměrem. Pokud plátce pojistného neuhradí dlužné pojistné, přistoupí OSSZ k správnímu nebo soudnímu výkonu rozhodnutí. (tj. např. přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, prodejem movitých nebo nemovitých věcí).

U OSVČ

Neodvede-li OSVČ pojistné:

- je povinna platit penále za každý den prodlení ve výši 0,1 % dlužné částky,
- doba, za kterou nebylo zaplaceno pojistné na důchodové pojištění, se nezapočte pro účely důchodového pojištění,
- dlužné pojistné a penále předepsané platebním výměrem bude na základě vykonatelného rozhodnutí vymáháno správním nebo soudním výkonem rozhodnutí,
- dluží-li pojistné na nemocenské pojištění, nevznikne nárok na peněžité dávky nemocenského pojištění,
- v případě, že nemá zaplaceno pojistné na nemocenské pojištění za 3 kalendářní měsíce po sobě jdoucí, zanikne účast na tomto pojištění posledním dnem kalendářního měsíce, za který bylo pojistné naposled zaplaceno.

U dobrovolně důchodově pojištěné osoby

Doby, za které nebylo ve stanovené lhůtě zaplaceno pojistné, nebudou zhodnoceny pro účely důchodového pojištění. Pojistné nelze zaplatit po dni podání žádosti o přiznání důchodu, pro jehož nárok a výši mají být tyto doby započteny.

Letáky ČSSZ jsou veřejnosti k dispozici na všech 91 pracovištích ČSSZ v celé republice a v elektronické podobě na adrese www.cssz.cz (Tiskové informace – Informační materiály).

WORLD OF WORK The Magazine of the ILO

Centrální registr dat o pracovních silách

Zvyšující se vzájemná závislost zemí a rozšiřování globální a regionální spolupráce přispělo ke zvyšování poptávky po mezinárodních datech o pracovních silách, zaměstnanosti a nezaměstnanosti. Poptávka po těchto údajích se projevuje na mezinárodní, regionální i národní úrovni a data slouží nejen pro účely výzkumu, ale také pro rozhodování podniků.

Potřeba mít internacionální databázi existovala i v minulosti, na data se však v současnosti kladou stále vyšší nároky co do obsahu a pokrytí.

K usnadnění přístupu k těmto datům soustředil statistický útvar Mezinárodního úřadu práce všechna data, která členské státy poskytují, do centralizované webové stránky *(www.ilo.org/dyn/lfsurvey/lfsurvey.home)* obsahující informace z celého světa. Tato stránka navíc usnadňuje mezinárodní srovnávání statistik týkajících se zaměstnanosti a nezaměstnanosti na úrovni podrobností, které nejsou k dispozici v publikovaných pramenech.

Šetření o pracovních silách představují specializovanou formu výběrových šetření domácností, jejichž cílem je dostat aktuální a komplexní data o zaměstnanosti a nezaměstnanosti a v některých případech i o podzaměstnanosti. Data jsou členěna podle pohlaví, věku, rodinného stavu, úrovně vzdělání a dalších charakteristik. Tato šetření se v té či oné podobě provádějí ve více než 100 zemích, většinou v pravidelných intervalech.

I když standardy ILO týkající se statistik ekonomicky aktivního obyvatelstva, zaměstnanosti, nezaměstnanosti a podzaměstnanosti neodkazují na určité prameny dat a v zásadě mohou čerpat z různých pramenů, v praxi se lépe hodí sbírat data pomocí výběrových šetření. Při vhodné organizaci vzorku mohou tato šetření pokrýt celé obyvatelstvo dané země, všechna odvětví ekonomické činnosti, všechny sektory ekonomiky a všechny kategorie pracovníků včetně samostatně výdělečně činných a neplacených pracovníků v domácnostech. Pomocí dotazníků a technik pohovorů, pojmů a definic mohou být podrobnosti dat přizpůsobeny konkrétní potřebě.

Národní výběrová šetření se postupně sjednocují, zejména pokud jde o pojmy a definice a nástroje využívané při šetření, například dotazníky a způsob publikace dat. Proto se lépe hodí pro mezinárodní srovnávání než jiná data týkající se zaměstnanosti a nezaměstnanosti.

Webová stránka ILO má v současné době vazbu na data z 124 zemí a teritorií. Více než 70 zemí publikovalo data za roky 2004 a 2005. Aktualizace dat probíhá jednou za měsíc a je možné vyhledávat v angličtině, francouzštině a španělštině. Většina zemí poskytuje data jen v tištěné formě.

Světový obchod textilem a ošacením

Na sklonku minulého roku se v Ženevě konala konference ILO, na níž jednali zástupci zaměstnavatelů, pracovníků a vlád z hlavních zemí produkujících textilní výrobky a ošacení o budoucnosti odvětví poté, co v lednu 2005 skončila platnost dohody zvané „Multifibre Agreement“ (MFA).

FOTO: © INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION/ FIORENTE A.

Textilní a oděvní průmysl zaměstnává celosvětově 40 milionů pracovníků a jeho roční produkce má hodnotu 350 miliard dolarů. Podkladová zpráva předložená na zasedání se pokusila zhodnotit důsledky zrušení globálních kvót. Zdá se, že katastrofické předpovědi o zhroucení národních odvětví se nenaplnily, důsledky pro jednotlivé země však byly značné a nestejné.

Jak se očekávalo, mnohé asijské země měly z nového uspořádání prospěch, zatímco výrobci textilu a ošacení a pracovníci v Evropě, Americe a Africe ztráceli. Největší prospěch ze skončení MFA měla Čína a také Indie. Za první tři měsíce loňského roku Čína zvýšila svůj export o 18,4% a Indie o 28 %. Další zkoumání však ukazuje, že míra růstu čínského vývozu se v dalších měsících snižovala a pokles exportu hotového ošacení z Indie po počátečním silném vzestupu dosáhl 24 %. Také se nedostavil předpovídaný negativní vliv na další asijské země, jako je Pákistán a Bangladéš.

Naproti tomu se naplnily scénáře o poklesu zaměstnanosti v tomto odvětví ve Spojených státech a Evropské unii. Zaměstnanost v USA v období od května 2004 do května 2005 klesla o 6,5% a v 25 členských státech EU od února 2004 do února 2005 o 5 %. V důsledku asijské konkurence se snížil podíl na trhu i pro většinu výrobců z Afriky a Latinské Ameriky.

Na zasedání posuzovali delegáti také inovativní přístupy, které uplatnili v některých zemích výrobci textilu a odívání ve snaze o zvýšení konkurenční schopnosti. Získané zkušenosti by mohly přispět k vypracování strategie k dosažení spravedlivých výsledků globalizace v tomto odvětví. Ve zprávě se poukazuje na příspěvek ILO. Cituje se například projekt ILO nazvaný „Lepší továrny v Kambodži“, který výrazně pomohl vypořádat se se skončením globálních kvót, nebo projekty důstojné práce uplatněné v Maroku, Rumunsku a na Filipínách, při kterých je důraz na důstojné pracovní podmínky spojen se zlepšením konkurenční schopnosti v textilním a oděvním průmyslu.

Ergonomie usnadňuje práci a snižuje nemocnost

Tech Museum of Innovation sídlící v San José v Kalifornii udělilo společnou cenu ve výši 250 000 US dolarů čtyřem laureátům. Jedním z nich byl Saeed Awan, ředitel střediska pro zlepšování pracovních podmínek a prostředí v Lahore v Pákistánu. Saeed Awan provedl v rámci mezinárodního programu ILO zaměřeného na odstranění dětské práce (ILO-IPEC) hodnocení zdravotních a bezpečnostních rizik práce u stavů. Ze studie vyplynulo, že práce dětem (a také dospělým) způsobuje vážné zdravotní problémy v důsledku nevhodné konstrukce používaných stavů, u nichž nedošlo po staletí ke změně. Navrhl proto nový stav pro dospělé pracovníky konstruovaný na ergonomických principech.

V rámci programu ILO byly vyrobeny nové stavy a instalovány na 30 místech ve třech krajích Pákistánu. U dospělých tkalců se projevilo odstranění zdravotních potíží a to spolu s lepší funkcí stavů umožnilo zvýšit jejich příjem až o 100 %. Vedlejším příznivým výsledkem bylo snížení dětské práce v sektoru, protože rodiny přestaly být závislé na práci dětí.

Program ILO-IPEC má ovšem mnohem širší základnu a dosud se podařilo rehabilitovat 26 000 pákistánských dětí v tomto odvětví, tj. uvolnit je z práce a umožnit jim chodit do školy.

FOTO: © INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION/ MAILLARD J.

Některé důležité údaje (platnost k 1. únoru 2006)

ŽIVOTNÍ MINIMUM * (ŽM měsíčně) od 1. 1. 2006	částka na výživu a ostatní základní osobní potřeby:	děti do 6 let věku 1750 Kč, 6-10 let 1950 Kč, 10-15 let 2310 Kč, nezaopatřené dítě 15-26 let 2530 Kč, ostatní občané 2400 Kč	
	částka na domácnost:	jednotlivec 2070 Kč, 2 osoby 2630 Kč, 3-4 osoby 3760 Kč, 5 a více osob 3660 Kč	
MINIMÁLNÍ MZDA v roce 2006 *	pro zaměstnance odměňované měsíční mzdou:	od 1. 1. 2006: 7570 Kč (při týdenní pracovní době 40 hodin), tj. 44,70 Kč/hod. od 1. 7. 2006: 7955 Kč (při týdenní pracovní době 40 hodin), tj. 46,10 Kč/hod.	
MINIMÁLNÍ MZDOVÉ TARIFY * (při týdenní pracovní době 40 hod.) od 1. 1. 2006	1. tarifní stupeň:	44,70 Kč/hod.	7 570 Kč/měs.
	2. tarifní stupeň:	46,50 Kč/hod.	7 880 Kč/měs.
	3. tarifní stupeň:	48,60 Kč/hod.	8 230 Kč/měs.
	4. tarifní stupeň:	51,10 Kč/hod.	8 650 Kč/měs.
	5. tarifní stupeň:	54,60 Kč/hod.	9 240 Kč/měs.
	6. tarifní stupeň:	58,60 Kč/hod.	9 930 Kč/měs.
	7. tarifní stupeň:	63,20 Kč/hod.	10 710 Kč/měs.
	8. tarifní stupeň:	68,60 Kč/hod.	11 620 Kč/měs.
	9. tarifní stupeň:	74,60 Kč/hod.	12 630 Kč/měs.
	10. tarifní stupeň:	81,90 Kč/hod.	13 860 Kč/měs.
	11. tarifní stupeň:	90,60 Kč/hod.	15 340 Kč/měs.
	12. tarifní stupeň:	100,60 Kč/hod.	17 030 Kč/měs.
CESTOVNÍ NÁHRADY * od 1. 1. 2006	výše stravného za každý kalendářní den pracovní cesty:	5-12 hod. 58-69 Kč, 12-18 hod. 88-106 Kč, nad 18 hod. 138-165 Kč	
	náhrada za použití vlastního vozidla:	spotřeba PH + sazba za 1 km jízdy: jednostopá vozidla a tříkolky 1,00 Kč, osobní motorová vozidla 3,80 Kč	
	průměrné ceny PH:	Benzin 91˚ Speciál 30,10 Kč; benzin 91˚ Normal 29,50 Kč; Benzin 95˚ Super 30,40 Kč; benzin 98˚ Super plus 34,40 Kč; motorová nafta 29,50 Kč	

NEMOCENSKÉ DÁVKY * (od 1. 1. 2004)	první 3 kalendářní dny prac. neschopnosti: 25 % z denního vyměřovacího základu, za každý další kalendářní den 69 % z denního vyměřovacího základu	
	Denní vyměřovací základ: za dobu prvních 14 kalendářních dnů prac. neschopnosti se z částky do 510 Kč počítá 90 %, z částky 510-730 Kč 60 %, k částce vyšší se nepřihlíží. Od 15. kalend. dne prac. neschopnosti se částka do 510 Kč počítá v plné výši, z částky 510-730 Kč se počítá 60 %, k částce vyšší se nepřihlíží.	
PODPORA PŘI OŠETŘOVÁNÍ ČLENA RODINY * (od 1. 1. 2004)	69 % za kalendářní den z denního vyměřovacího základu	
POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ * důchodové (DP) a nemocenské pojištění (NP) a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (SPZ)	*Sazby pojistného z vyměřovacího základu:*	
	u organizace a malé organizace:	26 %, z toho 3,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ
	u zaměstnanců:	8 %, z toho 1,1 % na NP, 6,6 % na DP a 0,4 % na SPZ
	u OSVČ:	29,6 % na DP a SPZ, z toho 28 % na DP a 1,6 % na SPZ a 4,4 % na NP (dobrovolné)
	u osob dobrovolně účastných DP:	28 % na DP
POJISTNÉ NA ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ *	OSVČ:	13,5 % z vyměřovacího základu
	zaměstnanci:	4,5 % z vyměřovacího základu
	zaměstnavatel:	9 % z vyměřovacího základu
DÁVKY SSP BEZ ZÁVISLOSTI NA VÝŠI PŘÍJMU *	rodičovský příspěvek:	1,54násobek částky ŽM na výživu a ostatní základní osobní potřeby rodiče
	porodné:	1 dítě – 5násobek částky na osobní potřeby tohoto dítěte, 2 děti – 8násobek úhrnu částek na jejich osobní potřeby, 3 a více dětí – 10násobek úhrnu částek na jejich osobní potřeby
	pohřebné:	5000 Kč

MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI **	průměr za rok 1998: 8,0 %, 1999: 8,5 %, 2000: 9,0 %, 2001: 8,5 %, 2002: 9,2 %, 2003: 9,9 %, 2004: 9,2 % (nová metodika), 2005: prosinec - 8,9 % (nová metodika); 2006: leden - 9,2 % (nová metodika)		
NEZAMĚSTNANÍ EVIDOVANÍ ** k 31. 1. 2006	celkem:	531 235	
	z toho:	268 750 žen	
		76 526 osob se zdravotním postižením	
		38 062 absolventů škol a mladistvých	
VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA ** (VPM) k 31. 1. 2006	celkem za ČR:	59 359	
UCHAZEČI NA VPM **	průměrný počet uchazečů na 1 VPM k 31. 1. 2006: 8,9		
PRŮMĚRNÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU (sólo) celkem 1)	leden 2005: 8140 Kč		
BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI *** (v 1. pololetí 2005)	počet nemocí z povolání nově zjištěných:	439	
	počet prac. úrazů bez následné prac. neschop.:	13 264	
	smrtelné úrazy:	55	
PRACOVNÍ ÚRAZY S PN NAD 3 DNY *** (ČR celkem)	v 1. pololetí 2005: 40 219		
DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ **** výdaje v 1. pololetí 2005 (v tis. Kč)	celkem:	17 413 538	
	v tom:	nemocenské	14 733 663
		podpora při ošetřování člena rodiny	509 694
		vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	2377
		peněžitá pomoc v mateřství	2 167 803
PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA *** podnikatelská sféra (PS) nepodnikatelská sféra (NS)	2003: celkem v národním hospodářství 16 917 Kč, PS 16 951 Kč, NS 16 800 Kč		
	2004 2): celkem v národním hospodářství 18 035 Kč, PS 18 117 Kč, NS 17 761 Kč		
	1. - 3. čtvrtl. 2005 2): celkem v národním hospodářství 18 421 Kč, PS 18 516 Kč, NS 18 095 Kč		
ZÁKLADNÍ UKAZATELE POPULAČNÍHO VÝVOJE *** v 1. - 3. čtvrtletí 2005 2)		absolutní údaje	relativní údaje
	sňatky	43 123	5,6
	rozvody	23 502	3,1
	živě narození	78 330	10,2
	zemřelí	80 402	10,5
	celkový přírůstek	26 945	3,4
	střední stav obyvat.	10 229 867	x
PRŮMĚRNÝ POČET DŮCHODOVĚ POJIŠTĚNÝCH OSOB ****	zaměstnanci celkem	3. čtvrtletí 2004	4 040 451
		2. čtvrtletí 2005	4 094 138
		3. čtvrtletí 2005	4 088 632
	OSVČ vykonávající činnost	3. čtvrtletí 2004	960 130
		2. čtvrtletí 2005	922 245
		3. čtvrtletí 2005	920 718
	OSVČ povinně platit zálohy na důchodové pojištění	3. čtvrtletí 2004	757 089
		2. čtvrtletí 2005	743 770
		3. čtvrtletí 2005	740 277

* hodnoty stanovené zákonem nebo nařízením vlády
** pramen MPSV; *** pramen ČSÚ; **** pramen ČSSZ
1) důchod vyplácen samostatně (bez současně vypláceného pozůstalostního důchodu)
2) předběžné údaje

● Práce a sociální politika – měsíčník Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ● registrace: MK ČR E 4124, ISSN 0049-0962 ● vydává MPSV ve vydavatelství Press Publishing Group, s. r. o., Neklanova 15/122, Praha 2, IČ 27110117 ●
● šéfredaktor: Tomáš Rezek ● redakční rada: Ing. Zdeněk Škromach (předseda), Mgr. Vladimír Hrubý (výkonný místopředseda), Mgr. Helena Lisá (tajemnice), Jiří Kratochvíl, Jiří Janata, Ing. Alena Nohejlová, Ing. Petr Víšek, Ing. Eva Holánová, JUDr. Vladimír Voříšek, Ing. Marta Zeníšková, PhDr. Václav Kužel, Mgr. Blanka Štětková, JUDr. Eva Rážová, JUDr. Jaroslav Jakubka, Mgr. Ivana Kroftová, Mgr. Martina Tóthová ● DTP: Ing. Pavel Humi ●
● adresa redakce: Press Publishing Group, s. r. o., Nekázanka 11, 110 00 Praha 1, tel. 224 012 830, fax: 224 012 831, email: info@pressgroup.cz ● tiskne VLTAVA-LABE-PRESS, a. s. ● Internetová podoba na: www.noviny-mpsv.cz ●